

Norges forskningsråds – virkemidler for innovasjon

Storbykonferansen MareLife, Bergen 15. juni 2010
Lars Horn, avd.dir.

Presentasjonen

- Forskningsrådet – roller og oppgaver
- Aktuelle virkemidler
- Utviklingstrekk, internasjonalisering, regionalisering
- Rammebetingelser
- Arbeidsdeling
- Samspill

Forskningsrådets hovedroller

- Rådgiver om strategi
  - Hvor, hvordan og hvor mye skal det satses?
- Finansiere der vi skaper merverdi
  - Fremme kvalitet og internasjonalisering
  - Bygge kompetanse
  - Mobilisere næringsliv
- Bygge allianser

Visjon I front for norsk forskning

- Gi **merverdi** ved å realisere forskning som aktørene hver for seg ikke kan realisere
  - Gi råd forankret i styresystem og brede dialoger
  - Sikre kvalitet gjennom nasjonale konkurransearenaer
  - Følge opp nasjonale prioriteringer – skape et nasjonalt koordinert prosjekt
  - Internasjonalisering
  - Spre resultater og sikre læring
- Forskningsrådet som **endringsagent** i forskningssystemet

Utgangspunktet

- Kunnskap blir viktigere
- Internasjonaliseringen forsterkes
- Forskningssystemet endres
- Industrien endres

Norges forskningsråd

Adm.dir.

Stab

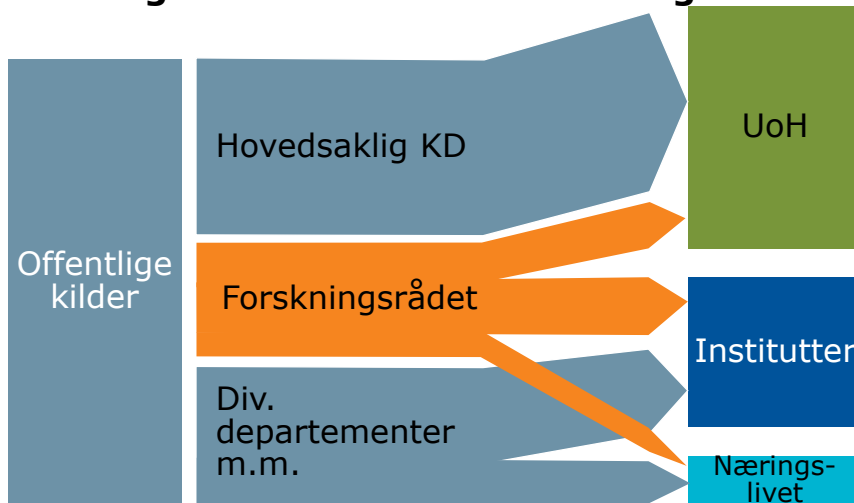
Divisjon for vitenskap

Divisjon for store satsinger

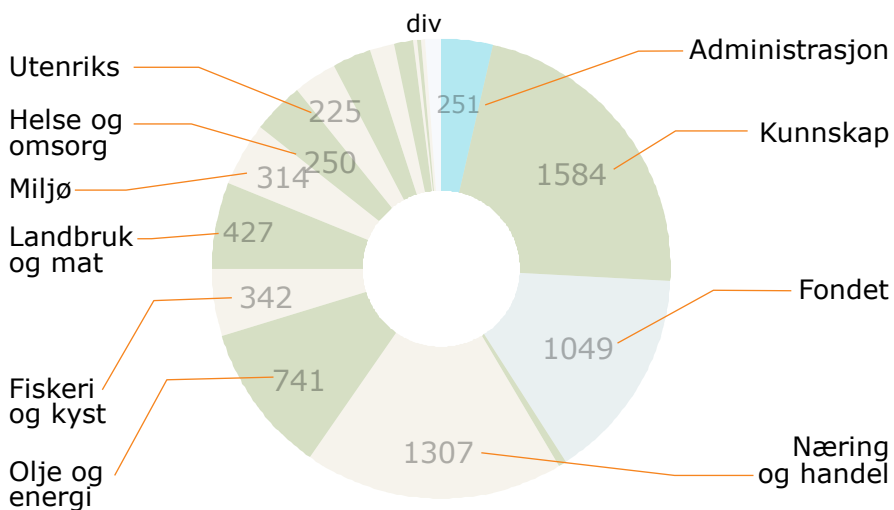
Divisjon for innovasjon

Divisjon for administrasjon

Rådet kanaliserer nær 30 prosent av offentlige midler til norsk forskning

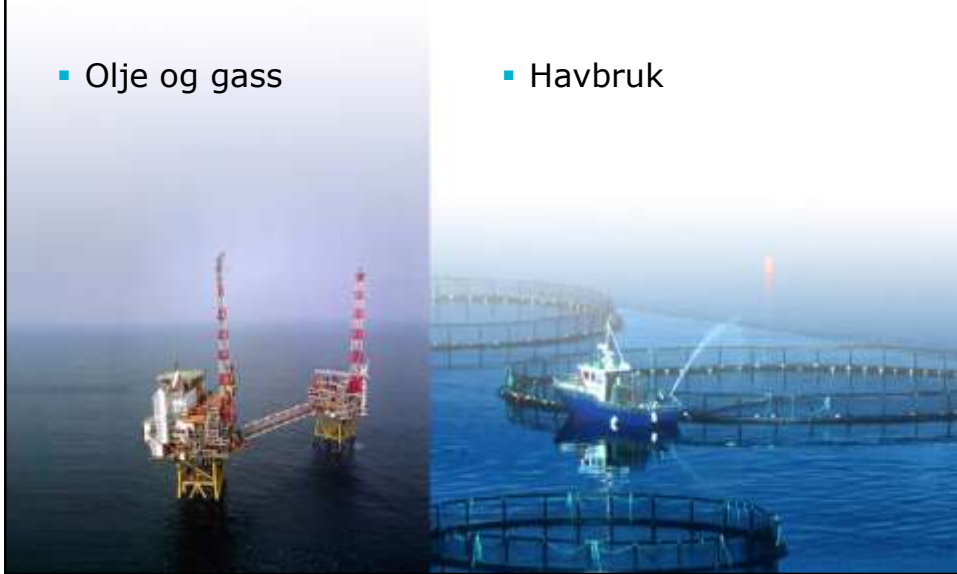
Inntekter fordelt på departementer (2010)

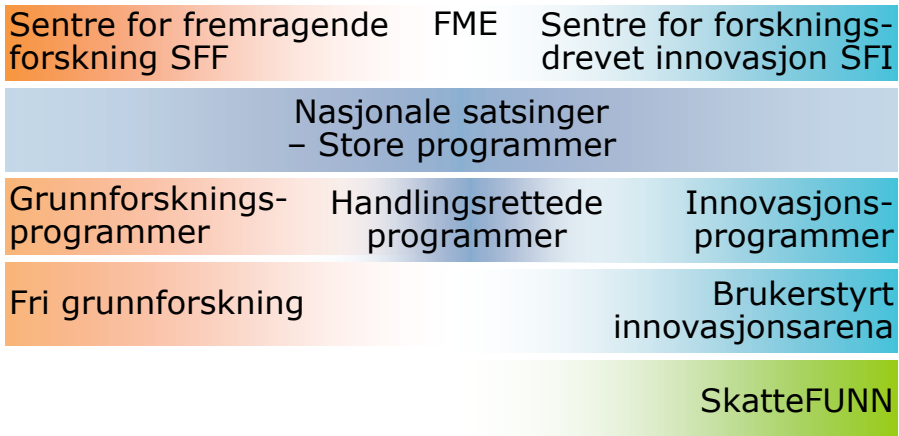
Totalt 7073 mill. kr. (inkl. adm)

Nøkkel til suksess – Langsiktig satsing

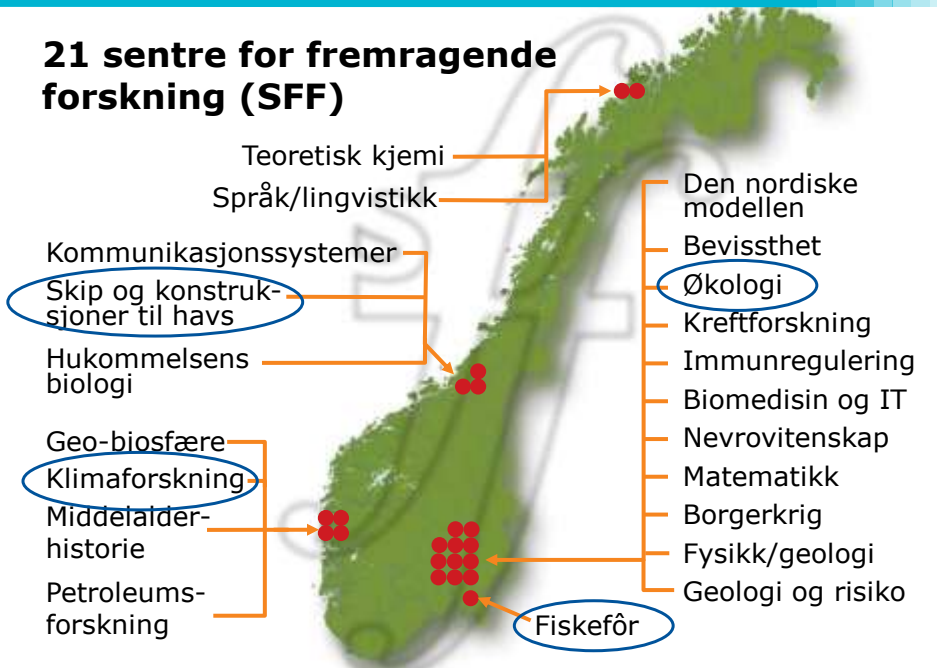
- Olje og gass
- Havbruk

Forskningsrådet – helhetlige virkemidler

21 sentre for fremragende forskning (SFF)

Sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI)

Store programmer

- Strategisk, langsiktig kunnskapsutvikling
- Koblingsarena: sektor-, aktør- og verdikjedeovergrepene

FUGE
Funksjonell
genomforskning

PETROMAKS
Maksimal utnyttelse av
petroleumsressursene

NANOMAT
Nanoteknologi
og nye materialer

NORKLIMA
Klimaendringer og
konsekvenser for Norge

HAVBRUK
En næring i vekst

VERDIKT
Kjernekompetanse
og verdiskaping i IKT

RENERGI
Fremtidens
rene energisystem

HAVBRUK – Fokus for neste periode

- Bærekraft
  - Miljømessige og økologiske effekter av havbruk
  - Dyrevelferd, rømming, lakselus
- Strategisk grunnforskning
- Brukerstyrt forskning
- Samfunnsfaglige og økonomiske forhold
- Internasjonalt samarbeid

HAVBRUK – Nye utfordringer

- Biologisk og teknologisk tilpasning for å klare tøffere forhold og ekstremvær
- Eksponerte områder og Nordområdene
- Krever forskning og betydelig utviklingsinnsats

Havet og kysten

- Generelt er økosystemforskning i sentrum
- Kunnskap som grunnlag for forvaltningsplanene
- Klimaendringer
- Bruk av hav- og kystområder
- Fiskeriteknologi
- Ansvarlig fiske
- HMS
- Turistfiske

Matprogrammet

- Utvikle norsk matproduksjon slik at helse, kvalitet, etiske verdier, bærekraft og miljø blir godt ivaretatt
- Utnytte mulighet for god synergi mellom marine og landbruksbaserte næringer

Målgrupper og samarbeidspartnere

- Næringsliv og forvaltning
- FoU-miljøene – for å realisere innovasjonspotensialet i programmet
- Innovasjon Norge
- Næringenes forskningsfond

Flere programmer

- **Natur og næring**
Skal utvikle kunnskap som
  - styrker innovasjon, lønnsomhet og markedsinnretning
  - støtter bærekraftig næringsutvikling og forvaltning innenfor naturbaserte næringer (fiskeri, havbruk, landbruk etc)
- **Maroff**
Brukerstyrt program for maritim virksomhet og offshore operasjoner, inkl. fiskeflåte, havbruksinstallasjoner og transport av ferskfisk
- **BIA**
Åpen konkurransearena for forskning i næringslivet
- **SkatteFUNN**
Rettighetsbasert offentlig støtteordning for bedrifter som driver FoU-prosjekter – gis som skattefradrag (20 %)

Internasjonalt samarbeid

- Nord – Amerika (USA, Canada)
  - Helse, fôr, genomikk, hindre rømming
- India: Fiske- og dyrevaksiner
- Chile: Helse, genomikk, fôr
- Kina, Japan
- EUs rammeprogrammer
- ERA-nett
  - EMIDA – fiske og dyresykdommer
  - ERASme, MariFish og SEAS-ERA
- EATiP – European Aquaculture Technology and Innovation Platform
- EFTP – European Fisheries Technology Platform
- JPI Healthy and Productive Seas and Oceans

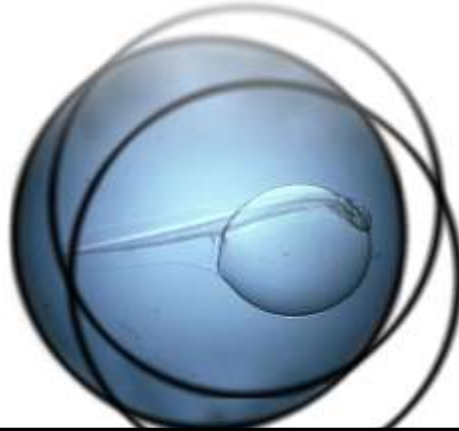
Forskingsrådets regionale virkemidler

- VRI – Virkemidler for regional FoU og Innovasjon
- Regionale forskningsfond
- Regionale representanter

- Samarbeid med Innovasjon Norge og SIVA

Hvordan styrke forskningsinnsatsen?

- Offentlige bevilgninger ikke tilstrekkelig til å framskaffe nødvendig kunnskap fort nok
  - Forvaltning
  - Næringsutvikling
  - Internasjonalisering

Arbeidsdeling og finansiering **Offentlige virkemidler**

- Legge økt vekt på generisk forskning
- Legge økt vekt på forskning for bærekraftig næringsutvikling og forvaltning
- Bygge opp forskningssystemet

Aktører i de marine næringene – ulike roller og forskningsengasjement

- Fiskere
- Oppdrettsselskaper
- Leverandørselskaper
  - Fôr
  - Teknologi og utstyr
  - Vaksiner og medikamenter
- Foredling og distribusjon
- Stor variasjon i størrelse og FoU-engasjement

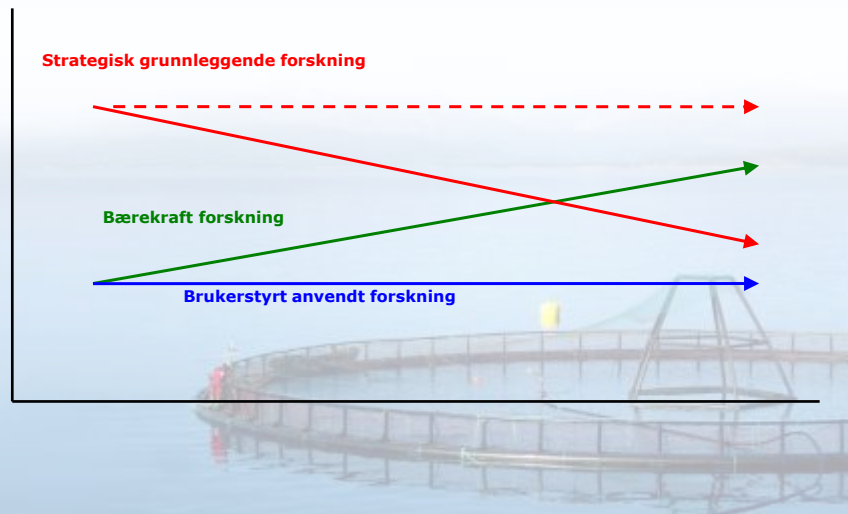

Invitasjon til dialog med næringen

- Næringen bør ta en mer aktiv rolle
  - Sterkere pådriver i å identifisere forskningsbehov
  - Øke innsatsen innenfor forskning
  - Større ansvar for egen/ grunnleggende forskning

Trender i forskningsmidler

Forskningsrådets rolle

- Initiere samarbeid mellom forskning og næringsliv
- Skape merverdi gjennom konkurranse og kvalitetssikring
- Forvalte målrettede, helhetlige virkemidler for langsiktig, strategisk kunnskapsoppbygging
- Stimulere til internasjonalt FoU-samarbeid
- Utvikle internasjonalt attraktive forskningsmiljøer

En næring basert på kunnskap

- Norge har livskraftige og kompetente marine næringer, dyktige forskere og et godt forskningsapparat
- Forskningsrådet vil å bidra til næringens videre utvikling, nasjonalt og internasjonalt
- Vi ønsker en klarere dialog med næringen om kunnskapsbehov, arbeidsdeling og finansiering

Takk for oppmerksomheten!

